

Пропозиції

до проекту Закону «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» щодо права на призначення і виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, працівників, які здійснюють будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд»
(реєстр. № 11192 від 22.04.2024 р.)*

Метою законопроекту є врегулювання права на одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам, які здійснюють будівництво, утримання та обслуговування військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд.

Законопроект не суперечить Конституції України, законам та міжнародним договорам, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Проектом пропонується внесення змін до статті 1 Закону України «Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» (далі – Закон). Зокрема, до переліку осіб, які мають право на одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, пропонується включити працівників, задіяних на будівництві, утриманні та обслуговуванні військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд.

З кінця 2023 року Збройні Сили України перейшли до стратегічної оборони, що обумовило необхідність побудови масштабних захисних рубежів. Мова йде про довготривалі та польові військові фортифікаційні споруди, які зводяться безпосередньо біля лінії бойового зіткнення, на деякій відстані від неї. Для забезпечення обороноздатності держави Міністерство оборони України, обласні, районні, міські та населених пунктів військові (державні) адміністрації, Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України забезпечують будівництво військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд (далі – фортифікаційні споруди) за рахунок і в межах видатків державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Враховуючи актуальність пропонованих змін, вважаємо за доцільне висловити до положень законопроекту *зауваження концептуального характеру.*

Фортифікаційні споруди зводяться в три лінії завдовжки 2000 кілометрів у прифронтових областях: Харківській, Запорізькій, Херсонській та Сумській. Перша лінія – смуга забезпечення, завглибшки до 5 кілометрів, що містить певну кількість мінних і фугасних загороджень, секретні об'єкти, які заважають супротивнику просуватися вглиб контрольованої території. Друга лінія – основна, завширшки 15

кілометрів, складається з окопів, взводних опорних пунктів, ротних опорних пунктів та інших фортифікаційних споруд. Це локації, які можна використовувати для маневрування (для активної оборони). Третя лінія – тилова, яка забезпечує першу та другу лінії всім необхідним¹. Для зведення фортифікаційних споруд, окрім інженерних військ Збройних Сил України, залучаються працівники підприємств інших відомств згідно із Законом України «Про обороні закупівлі»², а також постановами Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану»³, «Деякі питання підвищення обороноздатності держави на період воєнного стану в Україні»⁴.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»⁵, під будівництвом розуміють будівництво нового об'єкта, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт об'єкта будівництва. Під будівництвом фортифікаційних споруд розуміється виконання будівельних робіт, придбання устаткування, здійснення авторського, технічного нагляду, інших робіт (послуг), з урахуванням безпекової ситуації в ході будівництва та положень Робочої документації «Будівництво інженерних споруд з метою зміцнення обороноздатності держави», а також необхідності улаштування невибухових загороджень (залізобетонних пірамід, надобків, протитанкових ровів тощо) для прикриття фортифікаційних споруд, що розташовані на важливих (загрозливих) напрямках.

З урахуванням загального розуміння понять «будівництво» та «будівництво фортифікаційних споруд», підлягає додатковому обґрунтуванню доцільність застосування у пропозиції законопроекту сполуки «будівництво, утримання та обслуговування», а не слова «будівництво».

Існує необхідність з'ясування поняття «утримання та обслуговування фортифікаційних споруд», оскільки окрім необхідності дотримання безпекових питань, у тому числі охорони життя і здоров'я працівників, вказані поняття мають значення для порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю працівника.

Види ризиків ухвалення законопроекту.

Урахування зауважень дозволить уникнути таких ризиків прийняття законопроекту:

¹ Гудкова С. Загроза прориву росіян залишається: чому українська лінія оборони тріщить по швах. URL: <https://zaborona.com/chomu-ukrayinska-liniya-oborony-trishhyt-po-shvah/>

² Про оборонні закупівлі : Закон України від 17.07.2020 р. № 808-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808-20#n414>

³ Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2022 р. № 1275. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1275-2022-%D0%BF#Text>

⁴ Деякі питання підвищення обороноздатності держави на період воєнного стану в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2023 р. № 1415. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1415-2023-%D0%BF#Text>

⁵ Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>

– неузгодженості положень законопроекту із законодавчими актами України з питань будівництва фортифікаційних споруд;

– правової невизначеності щодо порядку та умов призначення і виплати одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю працівників, задіяних в утриманні та обслуговуванні фортифікаційних споруд.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*